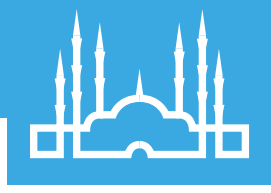

GURBET 'S SUNNE

Sünnetin Garipliđi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hamdin tümü, ancak Allah içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden ve amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah kimi hidayete erdirirse artık onu saptıracak yoktur. Kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Allah'tan başka ibadet edilmeye layık ilâhın var olmadığına şahadet ederim. O tektir ve ortağı yoktur ve şahadet ederim ki Nebîmiz Muhammed, O'nun kulu ve rasulüdür. Sallallahu aleyhi ve alâ âlihî ve sahbihî ve sellem.

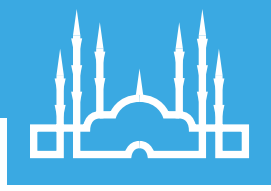
“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan ve ondan da eşini yaratan; ikisinden birçok erkek ve kadın (meydana getirip) yayan Rabbinize karşı gelmekten sakının. Kendisi adına birbirinizden dilekte bulunduğunuz Allah'a karşı gelmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde bir gözetleyicidir.” (Nisa Sûresi; 4/1)

“Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve doğru söz söyleyin ki Allah işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah ve Rasûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşa ermiş olur.” (Ahzab Sûresi; 33/70-71)

Bundan Sonra: **“Sözlerin en doğrusu Allah'ın sözü, yolların en hayırlısı Muhammed Sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur. İşlerin en kötüsü ise muhdesâtır,** (muhdesât; muhdesin çoğulu olup asıl itibariyle Allah'ın şeriâtında mevcut olmayıp, Allah'a ibadet etme niyetiyle sonradan ortaya çıkarılan her türlü itikâd, amel ve sözdür, buna kısaca muhdesât denir) **ve her muhdes birer bidat, her bidat birer sapıklık ve her sapıklık ateştedir.”** (Müslim, Ahmed bin Hanbel, İbn Mace, Nesai)

Değerli Kardeşlerim, bu girişten sonra, sizlerle bu şekilde buluşmayı bize lutfeden Yüce Allah'a hamdedirim. Yüce Allah'tan birlikteliğimizi bereketli kılmasını ve sadece kendi rızası için kılmasını niyaz ederim. Batıda veya doğuda, her nerede olurlarsa olsunlar, Ehl-i Sünnet'in biraraya gelmesi Allah'ın nimetlerinden ve iyiliklerinden sayılır. Ehl-i Sünnet hak üzere ve hak için biraraya gelir. Nitekim Allah celle ve alâ şöyle buyurur: **“Asra (ikinci vaktine; çağa) and olsun ki, İnsan hiç şüphesiz hüsrân içindedir. Ancak iman edip salih amel işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabırlı olmayı tavsiye edenler bunun dışındadır.”** (Asr Sûresi; 103/1-3)

Bu sebeple diyoruz ki; bu buluşmamız, hakkı ve sabrı tavsiye etmek için düzenlenen bir buluşmadır. Ehl-i Sünnet, dünyanın neresinde bulunursa bulunsun, ister doğuda ister batıda hiç farketmez, birbiriyle bağlantılıdır. Aralarındaki birlik ve muhabbet ancak Sünnet içindir. Onları Sünnet'ten başka birleştiren ne bir sebep ne de mezhep vardır. Elbette akrabalık bağı için ya da ilim için biraraya gelmeler de olmaktadır. Ancak bizim bu buluşmamız; iyilik üzerine iyilik, hayır üzerine hayır niteliğindedir. Allah'a hamdolsun.

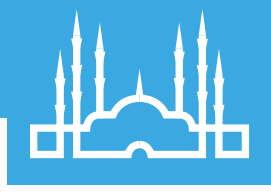
Sayı bakımından, Ehl-i Sünnet azınlıktadır. Bu gerçek, onların garip olmalarına atfedilir. Ehl-i Sünnet; Müslümanlar içinde azınlıktadır. Şeyhü'l İslam İbnü'l Kayyim rahimehullah, "Medaricü's Salikin" adlı eserinde bu gerçekleri açıklamıştır. Yine bu söz Şeyhü'l İslam İbnü'l Kayyim'in hocası; Şeyhü'l İslam İbni Teymiyye'den de rahimehullah rivayet edilmiştir. O şöyle demiştir: *"Müslümanlar; diğer din mensuplarının arasında gariptir, azınlıktadır. Ehl-i Sünnet ise; Müslümanlar arasında gariptir..."* Müslümanlar arasında, Eşariler ve Mutezile gibi bir çok fırkalar vardır. Hatta bazı ilim ehli, sapıklıklarının küfür ve zındıklık derecesine varmadığı müddetçe, Rafizileri bile Müslüman fırkalarından saymaktadırlar. Böyle bir çok fırka vardır. Ehl-i Sünnet ise Müslümanlar içinde gariptir, azınlıktadır. Müslümanlar diğer din mensupları içinde gariptir, Ehl-i Sünnet, Müslümanlar içinde gariptir. Çember bu şekilde daralmaktadır. Sonra Şeyhü'l İslam devam ederek şöyle diyor: *"...İlim ehli ise; Ehl-i Sünnet içinde gariptir azınlıktadır..."* Ehl-i Sünnet'in tamamı ilim ehlinden oluşmuyor. Ehl-i Sünnet arasında alimler var, ilim talebeleri var, sıradan halk (avam) var, vs. *"İlim Ehli, Ehl-i Sünnet içerisinde gariptir"* sözünden sonra çemberi biraz daha daraltarak der ki: *"Ve ilim ehlinden Sünnet'i savunan ve müdâfaa edenler daha da gariptirler."*

Sünnet'i, usullerini ve cemaati savunma, ondan taraf olma, onu müdâfaa etme, onu koruma hususunda, Ehl-i Sünnet alimlerinin hepsi aynı seviyede değildir. Bu durum tarihte görüldüğü üzere açık ve ortadadır. Mesela; "Halkü'l Kur'an Fitnesinde" (Kur'an'ın mahluk olduğu, yaratılmış olduğu iddiası ve bunu kabul ve ikrar etmeyenlere devlet eliyle zulmedildiği fitne) İmam Ahmed b. Hanbel'in etrafındaki insanlar, İmam Ahmed rahimehullah'ın gösterdiği tavrı gösteremediler. O dönemde çok sayıda Ehl-i Sünnet alimi var olmasına rağmen, İmam Ahmed'in sergilediği tavrı diğerleri sergileyemediler. Bu olaya binaen alimler şöyle demişlerdir: *"Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in ölümünden sonra, Ebu Bekir radiyallahu anh mürtedlere karşı dimdik durmuştur. İmam Ahmed de "Halkü'l Kur'an Fitnesinde" Cehmiyye'ye karşı durmuştur."* Bu olaydan sonra İmam Ahmed'e; "İmam-ı Ehli's Sünne: Ehl-i Sünnet'in İmamı" lakabı verilmiştir. İmam-ı Ehli's Sünne denildiğinde, bu sözle ancak İmam Ahmed bin Hanbel rahimehullah kastedilir.

Sünnet'i ilim ve adalet üzere müdâfaa eden ilim ehlinden sayılabilmek için bazı şartlara uyulması gerekir. Çünkü her Sünnet'i müdâfaa ediyorum diyenin iddiası doğru değildir. *"İddialar ispat edilmediği sürece bu iddia sahiplerinin hali, iddiacılığının ötesine geçmez."* Sünnet müdâfaasının, Ehl-i Sünnet'in yolunda olması gerekir, hakkı savunan kimsenin, hak çizgisinden gitmesi ve hak ehlinden olması gerekir. *"Kişi; elinde olmayanı başkasına veremez."* Hakkı batıldan ayıramayan, nasıl hakkı savunabilir ki? Böyle bir şey olamaz.

Her Sünnet'i savunan, ve -Sünnet'i Müdâfaa Sancağını- kaldıran kişi dürüst değil. Çünkü bazı insanlar, Ehl-i Sünnet'i kandırmak için başlangıçta kendini Sünnet'in savunucusu olarak gösteriyor, böylece insanları etrafına toplayabiliyor. Sonra düzenlediği sohbetlerde batıl düşüncelerini kendisini Sünnet ehlinden zanneden kişilerin aklına yerleştirmeye başlıyor.

İbni Batta rahimehullah'ın "el-İbanetü'l Kübra" isimli kitabında, Mufaddal b. Muhelhel rahimehullah'ın şöyle buyurduğu aktarılmaktadır: *"Bidatçı sohbetinin başında seni bidatına çağırılmış olsaydı derhal kaçardın. (Bidatçı; sohbetinin başından itibaren*

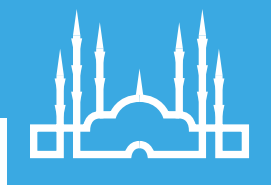

Rafizi ve Cehmilik gibi bozuk ve sapık akide ve fırkalara çağırıyorsa sohbetini hemen terkeder kaçardın). Ama *bidatçı evvela Sünnet'ten bahseder, sonrasında sana bidatı sokar. Bidat kalbine girdikten sonra artık ne zaman kalbini terk eder ki?* Çünkü bidat kalbine Sünnet kılıfıyla kaplanmış olarak girmiştir. İnsanlar bu durumu şöyle ifade ederler: *"Zehri bala katıp karıştırıyorlar."*

Zehri eline aldığı anda onu tatmak istemezsin. Ama o zehri bala karıştırıyorlar ki, tatlı olsun. Tatlı da olsa zehir zehirdir ve öldürür. İşte *"Sünnet'i savunuyoruz"* iddialarının taktikleri aynen böyledir. Gerçek kimliklerini gizleyerek, Ehl-i Sünnet'in saflarına sızıyorlar.

Ehl-i Bidat'ın, bidata açıktan açığa çağırması düşünülemez. Sana sokmak istediği bidat ve hurafeleri de baştan dile getirmez. Bidatların üzerine çeşitli kılıflar geçirse dahi bunu yapmaz. Sana bunları tek tek aralıklı olarak sokacaktır. Yudum yudum verecektir. Bunu neden böyle yapıyor? Çünkü sohbetinin başında sana Sünnet'ten bahsettiği için ona karşı kendini rahat hissedeceksin. Senin kendini rahat hissetmen onun için bir kazançtır. Kişinin konuşmacıya karşı kendini rahat hissetmesi kârdır/kazançtır. Öncelikle dinleyicinin kalbinin kazanılması konuşmacının ilk hedefidir. Bu bir "kaidei cemâhiriyyedir" (cumhur ilim ehli arasında meşhur bir kuraldır). İnsanlar böylece konuşmaya ve konuşmacıya yönelik kendilerini rahat hissederler, ona güvenirlir. Konuşmacıya karşı bir ön yargı, bir karşı çıkış yok. Bir konuşmasında bidatları yaydıktan sonra, bir sonraki sohbetinde herhangi bir bidat yaymaması dinleyicilerin ona yönelik güvenini arttıracaktır. Dinleyicilerin gönüllerini kazanmak için belkide konuşmasını uzatacak, arasına sohbetine kıssalar katıp, anlattıklarını daha inandırıcı yapacaktır. Yine gönülleri kazanmak için Ehl-i Sünnet imamlarının hayat hikayelerini sohbetine katabilir. Sonra, bir diğer sohbetinde araya bir bidat katar. Bu durumda konuşmacının ağızından yanlış bir konu işittiğinde; *"Acaba gerçekten öyle mi demek istedi? Hayır, öyle demek istememiştir"* diyerek kendinden şüphe edeceksin. Onu, o batıl sözleri kasıtlı söylemekle suçlamak yerine; *"hayır, bu hocadan böyle yanlış çıkmaz, bu hoca sağlamdır, estağfirullah"* diyerek adamın hakkında hüsnüzan besleyeceksin, *"konuşma hatası yapmıştır"* diyerek bahaneler bulmaya çalışacaksın. Hoca, sohbetler ilerledikçe bidatlarını tek tek yayacaktır. Böylece seni kendisine meylettirmeye çalışacaktır. Nihayet kalbini esir etmiş ve gönlünü kazanmıştır. Yolun sonunda sende yeni bir menhec oluşmuştur. Bu yol belirli merhalelerle telkin edilmiştir. İlla da bir iki ay veya bir iki sene içerisinde bu değişmelerin olması gerekmiyor. Bunlardan bazıları İmam Hallal'ın; "Kitabü's-Sunne" isimli kitabını, Abdullah b. İmam Ahmed'in; "Sunneh" isimli kitabını, diğer alimlerimiz ve imamlarımızın kitaplarını okutuyorlar. Ama bu kitapları okuturken içine zehir katıyorlar. O hocalarla ilgili aklına bir şüphe geldiğinde kendine: *"Hoca Efendi; İmam Hallal'ın -Kitabü's-Sunne'si, İmam İbn Ebi Zemâneyn'in -Sunne- isimli kitabını, İmam Müzeni'nin -Kitabü's-Sunne'sini- , İmam İbni Cerir'in -Sarihü's-Sunne'sini okutuyor. Acaba hocamın hakkında düşündüklerim mantıklı mı?"* deyip, kendin hakkında su'î zan besleyeceksin. Kendi aklını suçlamaya başlayacaksın. Ama, hoca bu uslubu, kendi bidatlarını insanlar arasında yayabilmek için bir kılıf edindi. Bu sadece çeşitli yöntemlerden bir yöntemdir.

Eskiden; Cehmiyye, Eş'ariler, Mutezile, Kaderiyye, ve Cebriyye gibi farklı bidat ve heva ehli ortaya çıkınca, Ehl-i Sünnet itikadına saldırmak için, kendi şüphelerini kökleştirip hüccet haline getirerek, insanlara giydirmeye çalışıldılar. Bu şüpheleri

kökleştiriyorlardı ki bozuk fikirlerini yayabilsinler. Ehl-i bidatın sapıklıklarını ortaya çıkarmak için Ehl-i Sünnet büyük bir direniş göstermiştir. Bidatleri, hurafeleri yayanlar, medreselerde ilim ve eğitim almış insanlardı. Bunlar ilim diliyle konuşuyorlardı. Sapık usuller oluşturmuşlardı. Ehl-i Sünnet alimleri, bu usulleri yok etmek, onlara karşı reddiyeler yazmak, dalaletlerini ve zındıklıklarını ifşa etmek için direnişe geçmişlerdi. İmam İbni Mendeh rahimehullahın yaptığı gibi (). O, – “er-Reddu ala'l-Cehmiyye ve'l-Zenadika” isimli kitabını ve başka kitaplar telif etmişti. Eski zamandan bugüne kadar bu duruş, bu gayret devam edegelmiştir. Aynı şekilde imam İbnü'l Kayyim;– “es-Seva'iku'l-Mürsele fi'r reddi ala'l Cehmiyyeti ve'l-Mu'attile” ve “İctima'ül-Cuyuş'il-İslamiyye” isimli kitaplarını telif etmiştir. Bu ve bunun gibi kitapların hepsi ehl-i bidata karşı reddiyelerdir ve onların usullerini kökünden yok etmek için hazırlanmıştır.

Maalesef, maalesef diyorum ki, şu anki durum; Sünnet'in hâmillerinin çok zayıf hale geldiğini gösteriyor. Evet, Ehl-i Sünnet sayı bakımından çok, ama aralarındaki ilim hâmilleri çok zayıf durumda. Ve Sünnet'i ilim ve adaletle savunan ilim ehli de zayıf durumda.

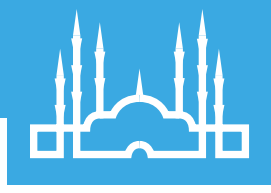
Ehl-i Sünnet'in gücü azaldığında mecburen ehl-i bidat güçlenecektir. Bu kaçınılmaz bir gelişmedir. Ve İbni Ebi'l İzz, İbni Teymiyye ve İlim ehlinde bir çoğu bu durumun gerçek olduğunu delillerini sunmuşlardır.

Sünnet güçlendiğinde Ehl-i Bidat zayıf duruma düşer. Bazen o kadar zayıf duruma düşüyor ki, az kalsın onların yok olduğuna dair insan yemin edecektir. Tamamen alçalmış bir hale gelebiliyorlar. Ehl-i Sünnet zayıf duruma düştüğünde, Ehl-i Bidat güçlenir. Bu kaçınılmaz bir gelişmedir. Buradaki güç silahla temsil edilen bir güç değil, bilakis ilmi bir güç ve kesinlik gücünden bahsediyoruz. (Mesela) Allah'ı ve emirlerini bilme gücü. Ehl-i Sünnet'in; Allah ve Allah'ın emirleri hakkında bilgiye ihtiyacı vardır.

Büyük imam Abdullah b. Abbas radiyallahu anhuma haricilerle münazara yaptığında, haricilerin sayıları altı bin kişiden oluşuyordu. Abdullah b. Abbas ve beraberindekilerde silah yoktu. İlim silahı ve Sünnet kılıcıyla onlarla münazara etti. Aralarındaki münazara sonrası yaklaşık üçte biri görüşlerinden geri döndü. Sahabe hakkında itikat ettikleri batıl görüşlerinden geri döndüler. Sünnet ve ilim kılıcı kaldırıldığında mutlaka ehli heva bastırılır.

Bir tarafın gücü azalınca diğer taraf güçlenir. Ehl-i Sünnet'in zayıf durumda olmasının alameti; Ehl-i Bidat'ın bütün çeşitleriyle güçlenmiş olmasıdır. Bidatların yaygın olması Ehl-i Sünnet'in zayıflığını gösterir.

Bu gerçekler Nebi Sallallahu aleyhi ve sellem'in; **“Ve ümmetim 73 ayrı fırkaya bölünecektir”** hadisinin onaylanmasıdır. Hadiste geçen sayıdan fırkaların çok olmaları kastediliyor, yoksa hadis o sayının 73'le sınırlı olduğunu kastedmiyor. Fırkalar 72 veya 73'ten daha fazladır, sayıları bir hayli çoktur. Bu meselede anlamamız gereken önemli nokta; ortaya çıkan Ehl-i Bidat'ın sayısı ile beraberinde getirdiği farklı sesler, eskiden kendi bidatlarını kabul ettirmek için onları kökleştirip ve sonrasında münazaralarda [insanların] akıllarını karıştırıp kandırmaya çalışıyorlardı. Ama yeni çağda, özellikle bizim yaşadığımız zamanda, artık bidatlarını kökleştirmekle yetinmeyip, asıllara, temellere saldırıyorlar, ey kardeşim!

Eskiden bidatlarını kökleştirmek ve Ehl-i Sünnet camiayı kendi itikatları hususunda şüpheyeye düşürmekle yetinirken, bugün senin usullerine saldırmaya, onu kökünden baltalamaya, kırmızı çizgileri hakkında şüpheler yaymaya çalışıyorlar ki; dengeni ve istikrarını kaybedesin! Netice itibari ile ehli bidatın kucağına düşmüş olursun.

Eskiden ehli bidat kendi temellerini muhafaza etmeye çalışıyordu. Ehl-i Sünnet onların usullerine saldırıp kökünden yok ediyordu. Ama bugün tam tersi oluyor; ehli bidat saldırıyor. Kur'an hususunda milleti şüpheyeye düşürmek istiyorlar, pak Sünnet'in doğruluğu hususunda tartışmaya giriyorlar. Sahihi Buhari ve Müslim gibi, Ehl-i Sünnet imamlarının yazdığı kitapların; - güvenilirliği, adaleti hususunda şüpheler oluşturmaya çalışıyorlar. Şer'i ilim ve haberleri nakledenler hususunda, senin Allah'a itikadında, Allah'ın tevhidi, isimleri ve sıfatları hususunda, Uluhiyet, Rububiyet veya İsim ve Sıfat Tevhidi konularında insanları şüpheyeye düşürmeye çalışıyorlar. Ehli Bidat, Ehl-i Sünnet'in temellerini sarstıktan sonra envai çeşit küfürleri mübah saymaya başladılar.

Günümüzde Ehl-i Sünnet'in düştüğü durumu, zafiyeti görüyor musunuz? İnsanlar korkmaya başladılar. Herkes kapısını kapatıp köşesine çekilmeyi düşünüyor.

Sen, ben, herkes kapısını kapattığında şer ve kötülüklerin evlerimize giremeyeceğinden emin miyiz? Hepimiz biliyoruz ki kapılarımızı kapatmak çözüm değil. Peki böyle bir durumda üzerimize düşen acaba nedir?

[Cevap] Allah üzerimize düşeni kitabında beyan etmiştir. Nitekim şöyle der:

"Eğer siz Allah'a yardım ederseniz, (emrini tutar, dinini uygularsanız), o da size yardım eder ve ayaklarınızı (dinde) sağlam bastırır." (Muhammed Sûresi; 47/7)

"Allah size yardım ederse, sizi yenecek olan yoktur." (Âl-i İmrân Sûresi; 3/160)

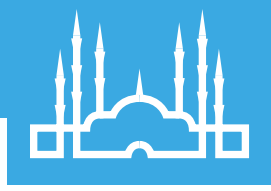
Demek ki: Allah'a yardım ettiğinizde, O da size yardım edecektir.

Peki Allah'a nasıl yardım edilir?

Hak üzere sabit olmakla, hakkı öğrenip, öğretmekle, hakka iman edip bunu yaymakla, hakka çağırırken bu yolda sabretmek ve insanlara hakkı aydınlatmakla...

Bunun hepsini ilim ve adalete dayanarak yapmak. Hakka sahip çıkmak ve savunmak hususundaki takip edilen isabetli yol böyledir. Ama herkesin evini, kapısını, camını kapaması, ... doğru değildir.

Çocuklarınızda mı evde hapsedeceksiniz? Oğlun bakkala gidip dönmeyebilir. Onlardan birileri götürmüş olabilir. (Kaçmak ve evine kendini hapsedmek) kesinlikle çözüm değildir. Nitekim Allah şöyle buyurur: **"O halde Allah'a koşun."** (Zâriyât Sûresi; 51/50) Normalinde bir şeyden korktuğunda ondan kaçarsın ve ona koşmazsın. Ama ayetteki **"Allah'a koşun"**; 'Allah'a sığın, ona tevekkül edin, dinine arka çıkın, dinini öğrenin, dini üzere sebat edin, Nebisinin Sünnet'ini öğrenin ve ona destek çıkın' manasına gelir. İlim ve ilim öğrenme konusuna değindiğimize, ilmi öğrenme ve onu savunmayı, ilim ehlinin yöntemiyle yapmaktan bahsediyoruz. Bidat, bidatla ortadan kaldırılmaz. Batıla batılla cevap verilmez. Batıla ancak, hak ile cevap verilir. Bidat ancak Sünnet ile reddedilir. Bidatla Sünnet'i birleştirmek mümkün değildir. Falanca sana kelam ilmiyle saldırırken sen de ona kelamla mı cevap vereceksin? Bidata bidatla değil, ancak Sünnetle karşılık verilir. **"Hayır, biz hakkı batılın üzerine atarız da beynini parçalar. Birde bakarsın yok olup gitmiş"** (Enbiyâ Sûresi; 21/21). Evet vacip olan bu şekilde sorunları tedavi etmektir. **"De ki: "Hak geldi, batıl yok oldu. Şüphesiz batıl yok"**

olmaya mahkumdur." (İsrâ Sûresi; 17/81) Batılı ancak hak ile defetmek doğru olur. Az önceki söylemiş olduğum sözlerin hepsi İbnü'l Kayyim'dan nakledilen; *"Sünnet'i müdâfaa eden alimler, alimler kafilesinin içinde garip kimselerdir"* sözüdür. Sünnet'i savunan alimler, bu savunmayı ancak ilim ve adaletle yaparlar. Buradaki ilim; kendini cehaletten, Allah hakkında iftirada bulunmaktan ve ilimsiz konuşmaktan alıkoyan ilimdir. Ve buradaki adalet de; sana biri zulüm yaptığında, zulüm ile karşılık vermemeyi, malını çaldıysa onun malını çalmamayı gerektiren adalettir. Demek ki batıla ancak hak ile karşılık vermek doğru olur. İlim ehlinin ölçüsü her zaman ve mekanda; ilimle ve adaletle davranmak olmuştur. İlim ehli; Şeyhü'l İslam İbni Teymiyye'nin dediği gibi; *"Hakkı en iyi bilen ve halka en merhametli davranan insanlardır."*

İster batıya, ister doğuya, yeryüzünde Müslümanların bulunduğu nereye gidersen git, din kardeşlerinin halini gördüğünde hem sevinir hem de ağlarsın. Sünnet'i kabul eden ve ona sarılan büyük topluluğu görmek insanı sevindiriyor. Bunun yanında ümmetteki zafiyeti görmek de insanı üzüyor. Tartışma kabiliyeti yüksek, laf ebeliği yapan ağız kalabalık birilerine rastladıklarında, Muhammed'in dinini terkedener var. Hep şüphe içinde yaşıyorlar!

Akideleri, dinleri ve imamlarının yolu hususunda şüphe içindeler. Bizler yalpalayıp dururken bu saçmalama ne zamana kadar böyle devam edecek ?

Sakin ha! Bu olaylar seni şaşkırtmasın. Bu gelişme yüce Allah'ın hikmetinden ve gerçekleşen kaderindedir.

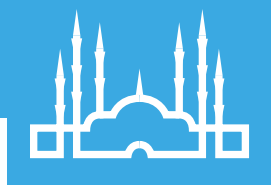
Çünkü Nebi sallallahu aleyhi ve ala alihi ve sellem'in buyurduğu üzere; mal, varlık ve servet en kötü insanların eline geçmedikçe kıyamet kopmayacaktır. Ve Deccal, ancak bu insanlardan sonra ortaya çıkacaktır. Sahihi Müslim'de rivayet edilen bir hadiste Nebi Sallallahu aleyhi ve sellem şöyle haber verir: ***"Yeryüzünde; 'Allah Allah' diyen bir topluluk var olduğu sürece Kıyamet kopmayacaktır."*** Aynı hadisin Ahmed'in Müsned'inde geçen rivayette Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle der: ***"Yeryüzünde; 'La ilahe illAllah' diyen bir toplum var olduğu sürece Kıyamet kopmayacaktır."*** Bunların vuku bulması tasavvur edilebilir mi?

Evet edilebilir. Çünkü bu söz, hevedan konuşmayanın sözüdür, sallallahu aleyhi ve ala alihi ve sellem. Peki bu olaylar nasıl (ve ne zaman) vuku bulur?

İnsanlar adım adım dinden ayrıldığında... Sünnet'e ittiba azaldığında... Şüphe yayanlar çoğaldığında... Mülhidler ilhada çağırdığında... İnsan öyle bir merhaleye ulaşır ki; Allah'a doğru yolu izleyerek ibadet eden kimse kalmaz.

Size bir soru sorayım; Cehmiyye ortaya çıktığında ve Ehl-i Sünnet'in İmamı Ahmed b. Hanbel'in o çok ağır imtihanı, Halkü'l Kur'an Fitnessi imtihanından geçtiğinde ölümü iki gözüyle görmüştü, ölümle burun buruna gelmişti, çok ağır işkenceler geçirmişti. O imtihanda Muhammed b. Nuh gibi bazı imamlar ağır işkenceler sonucu hayatlarını kaybetmişlerdi. İmam Ahmed b. Hanbel Allah'ın dini adına, bu işkenceler karşısında direnmişti. Şimdi Ahmed de gitti, işkence edenler de gitti. Bu hususta zulüm sona erdi. Ama Ahmed'in zikri bâkî kaldı. İmam Ahmed'den ancak güzellikle bahsediyor ve kendisini rıza ile anıyoruz. Ona bu işkenceleri tattıranlar ise ancak kötülükle ve zem makamında anılmaktadır. Allah bizlere selamet ve afiyet versin.

Şimdi Halkü'l Kur'an akidesi hakkında soru sorulsa; *"Küfür itikadıdır, ona inanmak*

kesinlikle caiz olmaz" deriz. Bu cevabı rahat rahat, arkamıza yaslanma yaslanma, suyumuzu yudum yudum içerek verebilecek rahatlıktayız. Sahip olduğumuz bu akidenin saf, pak, berrak ve apaçık bir şekilde ulaşması için canlar harcanmıştır, ilim adamları işkenceye uğramıştır.

Allah rızası için bu imamlarımız bu direnişi göstermeselerdi, Allah onlara ilim ve salih ameller nasip etmemiş olsaydı nasıl bir halde olurduk şimdi bilemeyiz ? Allah en iyisini bilir. Allah azze ve celle'nin derin bir hikmeti var.

Cehmiliğin nüfuzu bastırılmış ve zayıflatılmış olmasına rağmen, ne tamamen ölmüş ne de tamamen yok olmuştur. Sonra Cehmiyye tekrar ortaya çıkmıştır. Ve Ehl-i Sünnet imamları tekrar Cehmiyye'ye karşı direniş oluşturmuştur, Cehmiyye'ye karşı söz ve yazılarla reddiyeler düzenlemişlerdir. Cehmiyye itikadının küfür itikadı olması İslam alimleri ve Ehl-i Sünnet imamların nazarında sabittir. İbni Teymiyye'nin Cehmiyye'ye karşı yazdığı ve senelerdir basılan telifleri neden; "Telbîsü'l-Cehmiyye" olarak isimlendirildi? Çünkü Cehmiyye hakkı batılla telbîs ediyor, hakkı ve batılı karıştırıp bile hakkı gizliyor. Bu telbîse insanlar aldanmışlardı. Dolayısıyla da Ehl-i Sünnet alimleri hakkı ortaya çıkarmak için bu çalışmalarını yaptılar.

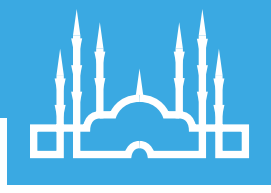
Hakkı ortaya çıkarmak için o telbîsi tespit edip, ifşa etmek ve reddiyeler yazarak hakkı ortaya çıkarmışlardır.

Peki bunun gibi İmamlar, bu gayretler günümüzde nerede? İnsan üzülüyor. Farklı beldelere baktığımızda Ehl-i Sünnet'in varlığına şahit oluyor ve seviniyoruz. ama zayıf durumda olduklarını fark ediyor üzülüyoruz. Peki Ehl-i Sünnet yolunun müdafileri ne zaman ortaya çıkacak? Herkes susup kendini düşünmeye devam mı edecek? Bu bencillik, sadece kendini düşünme zihniyeti nereye kadar? **"İblis; 'Ben ondan daha hayırlıyım. Beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın' dedi."** "Ene" kelimesi makbul sayılmaz, çirkindir. Herkes birbirini suçlayıp, "nefsî nefsî" deyip sadece kendini düşünüyor. Gerçekten acı ve üzücü durum. Bunun yanında insanların Sünnet'e yaklaşmalarını da görüyor ve mutlu oluyoruz. Ancak bu insanlara yol gösterilmesi gerekmektedir.

Bazı İslam beldelerinde, sefih, cahil ve zalimlerin, Ehl-i Sünnet akidesine ve bu sabit menhece musallat olduklarını görüyoruz. EL-KAİDE olsun DAESH olsun, bunlar İslam adına ne yaptılar ki? Olsa olsa İslam düşmanlarının kurduğu bir proje olabilirler. Bunlar, Müslümanların ürünü değil, kesinlikle! Suları Rafiziler tarafından verilen, terbiyeleri Siyonistler tarafından yapılan, bakımını haçlıların üstlendiği, halefleri, Harici olan habis bir akidedir. Bu durum aynen böyledir. **"Hayır öyle demek istemediler şöyle demek istediler"** diyerek çeşitli teviller peşinde koşmanın bir anlamı yoktur.

Doğru terazi; dengesini kaybetmeyen tek bir terazidir. İnsanlar bu teraziye göre her şeylerini tartmış olsalardı akılları dengeyi kaybetmezdi. Manavdan bir kilo patates istediğinde manav terazisini kullanacaktır, ne kadar tecrübeli olursa olsun. Patatesleri elleriyle tartacak değil ya? Soğan istediğinde yine teraziyle tartacaktır. Az bir miktar satın alsan dahi, bir veya bir buçuk kilo olsun, mutlaka teraziye kullanacaktır.

Peki sözkonusu Allah'ın dini olunca neden herkes rastgele, kayıtsızca davranıyor? Neden adaletli, güvenilir, doğrulara ve öğüt verenlere başvurulmuyor? Neden bu din sözkonusu olunca herkes bunu oyuncak gibi kullanıyor, neden herkes istediği gibi el atıyor? Mevzu, İbnü'l Mukri'nin kendi kitabında dediği gibi "itikad, ibadet, muamelat vb. Şeriatımızla örtüştüğü sürece hak olur. Buna ters düştüğünde batıl olur." Doğru ölçü budur. Peki kim bu ölçüyü tanıyor? Herkes bu ölçüyü tanımıyor. Demek ki, bu çağımızda yüzlerce, binlerce, on binlerce İmam Ahmed gibi alimlere ihtiyacımız var.

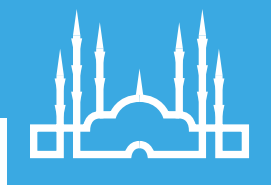
Aynı şekilde on binlerce İbni Teymiyye gibi insanlara ihtiyacımız var. Ve yine on binlerce İbnü'l Kayyim gibi alimlere ihtiyacımız var. Aynısı İmam İbni Receb ve diğer imamlar için geçerli. Bu büyük zatlara çok sayıda ihtiyacımız var. Bu imamların kitaplarından terbiye almamız lazım, kitaplarından öğrenmek ve faydalanmamız lazım.

İnsanların şirkin envai çeşidini işlediklerine şahit oluyoruz! Peki kim bunları eğitecek? Kim bunları terbiye edip, onlara ilim öğretip yol gösterecek? Senin gayen sadece insanları İslam'dan çıkarmak, tekfir etmekle mi sınırlı? *"Müşrik oldu! Kafir oldu!"* Gayen sadece bu mu? Peki ne başarılı şimdi? Senin davet alanındaki rolün nedir?

Nebi sallallahu aleyhi ve sellem ne yapıyordu kendi toplumuna gidince? Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'in gayesi onları dinden çıkarmak mıydı, yoksa çağırısı; **"Ey Kavmimiz Allah'ın davetçisine uyun"** mu idi? Gayemiz insanların bu dine girmeleri, öyle değil mi? Sahih Buhari ve farklı hadis kitaplarında, Nebi Sallallahu aleyhi ve sellem'in toplumlara, insanlara, aşiretlere gidip İslam'a davet ettiğini, bu dini onlara açıkladığını görebiliyoruz. O toplumlardan Nebi Sallallahu aleyhi ve sellem'in çağırısı kabul eden ve reddedenler vardı. Nebi Sallallahu aleyhi ve sellem'in gayesi, insanların muazzam Şeriat'a girmeleriydi. Gayesi; insanları cahiliyyeden ve zulümden kurtarıp, onların nur ve hidayete girmeleriydi. O'nun gayesi buydu. Nebi Sallallahu aleyhi ve sellem Muaz b. Cebel'i Yemen'e yollamadı mı? Muaz'a şöyle demedi mi? **"Muhakkak sen Ehl-i Kitap olan bir toplumun yanına gidiyorsun. Orada onları çağıracağın ilk husus..."** Onların Ehl-i Kitap olduğunu biliyordu. Gayesi onları İslam dışı tutmak değil, bilakis İslam dairesi içine almaktır. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi; **"Onları davet edeceğin ilk husus"** yani; onları İslam'a çağır, onları "Allah'tan başka kendisine ibadet edilmeye layık olan ilah yoktur" inancına çağır. Aynı şekilde Mus'ab'ı ve başkalarını da gönderdi. Peki bu kişileri neden gönderdi? Onları; toplumların İslam dışı kalmaları için mi yoksa İslam'a girmeleri ve onları eğitmek için mi gönderdi? Olay gerçekten üzücü.

Bazı İslam ülkelerinde çok çeşitli şirk manzaları gördüm. Gençlerin, yaşlıların cuma namazından sonra falancanın kabrine gidip orada kabirden istediğini gördüm. Namazdan çıkar çıkmaz türbelere gittiklerini gördüm. Neden? Çünkü o kişiye, falancanın türbesinde/kabrinde duada/talepte bulunmasının dualarının kabul edilmesinin şartlarından olduğu öğretildi. Ona ne öğretildi bilmem, belki onlara hocaları; o kabirlere girmenin onlara sığınmanın amellerin kabul olmasının şartlarından olduğunu öğretiler. O kabir sahiplerini Allah indinde aracı ve şefaathiler ediniyorlar. Bir de bakmışsın ki bu şahıs veya başkası ezanı duyduğunda evinden gelir ayağını sürüyerek (zorlukla yürüyerek), bastonunu alır ve namaz kılmak için camiye gider ve bu şahıs böyle bir hal içindedir (kabir sahiplerini aracı ve şefaathiler kılmaktadır vs.) Eğer ona *"sen niçin evinden çıktın, ne istiyorsun?"* diye sorsan, sana *"namaza gidiyorum, camiye"* der. Doğru mu? Ona, *"sen müşriksin"* mi diyeceksin? Böyle bir sözü kabul eder mi? (Sana) *"ben namaza gitmek için evden çıkmışım sen bana müşrik mi diyorsun?"* der. Eğer derdin sadece onu İslam'dan çıkarmak, (adeta) pencereden kapıdan atmak ise kim ona; *"bu şirktir bu İslam'dır, bu sünnettir"* diye öğretecek?

Görevimiz çok büyük, devraldığımız miras çok ağır. Boşu boşuna on binlerce Ahmed b. Hanbel'e, İbni Teymiyye'lere ve diğer büyük alimlere ihtiyaç duyulduğunu öylemiyoruz. İlim tahsil etmek, kolay bir mevzu değil, kolay bir iş değil. Tam aksine, bu iş ağır bir iştir. Allah azze ve celle Nebisine der ki **"Muhakkak ki, Biz sana ağır bir söz**

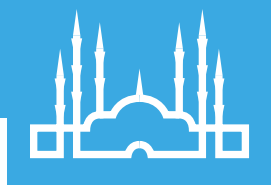
indireceğiz" (Müzzemmil Sûresi; 73/5). Bunu herkesin taşıyabilmesi mümkün değildir, ancak çetin insanlar taşıyabilir, çetin demek; büyük ve cüsseli olması anlamına gelmez. Bu görevi üstlenebilecek olanlar, Allah'ın kendilerini muvaffak kıldığı, kalplerini nurlandırdığı, hidayet ve sedad (hedefine isabet edebilme kabiliyeti) yardım, ilham ve tevfik nasip ettiği insanlardır. Demek ki, bu görev yoğundur ve çok gayret ister. Ve tohumları ektiğinizde sakın ona su vermeyi unutmayın. Aksi takdirde ölür. Böyle yaptığınızda hayırlar toplum içinde yayılır, Sünnet'in tesiri insanlar üzerinde belli olur. Batıda ve doğuda Müslüman ülkelerindeki dalgalanan fitnelerin ortasında insanoğlu için iki vahye; Kur'an ve Sünnet'e sınıksız sarılmaktan başka kurtuluş yoktur. İnsanoğlu ancak bununla kurtulur.

Kurtuluşu vahiy dışında arama! İrbad b. Sariye'nin hadisinde geldiği üzere ve Ahmed ve diğerlerinin Sünen kitaplarında rivayet ettikleri sahih hadiste Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: **"Bundan sonra sizden kim yaşarsa (onlar) bir çok ihtilaflara şahit olacaklardır."** Hadiste sahabenin Nebi sallallahu aleyhi ve sellem'e şunu sorar gibi bir halleri var: **"Ey Allah'ın Rasulü, bu çok sayıdaki ihtilaflardan kurtuluş neyle gerçekleşir?"** Buradaki ihtilaftan maksat: şüpheler ve şehvetlerden oluşan fitneler. Nebi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle cevap verir: **"Sünnetim ve Raşit Halifelerimin sünnetine uyunuz. Ona sınıksız sarılınız, azı dişlerinize yapışınız."** Azı dişlerinize bir şeye tutunmakta, o tutunmanın kuvvetine işaret vardır. Çünkü diğer dişlerle bir şeye tutunmak o kadar kuvvetli bir tutunma sağlamaz. Ama azı dişlerle sarıldığında, tutunma daha güçlü olur. **"Ona azı dişlerinize sarılın"** yani ona aşırı derecede sarılın, gevşemeyin! Mesele böylesi önemli ve yüce olunca ardından: **"ona azı dişlerinize sarılın"** gibi bir tabir geliyor. Müslim'in rivayet ettiği öbür uzun hadisi etraflıca düşünelim: **"Rasûlullah'a -Ey Allah'ın Rasulü, ne cemaatin ne de imamın olduğu bir durumda ne yapmamız gerekir?- Rasûlullah: (O durumda) bütün fırkalar ve bu fırkaların imamlarından uzaklaş, bu hâl senin ağaç köküne dişlerinle sarılmanı gerektiriyorsa olaki (onları terk et) ve ölüm sana gelene kadar bu halde kal."** Peygamberimiz burada fitne geldiğinde ondan kaçmanı emrediyor, fitnelere girmemeyi emrediyor.

Birinci hadiste; **"ona azı dişlerinize sarılın ve dinde ihdas edilenlerden uzak dur"** diyor. Yani; Sünnete temessük et ve bidatlardan, bidatlara bulaşmaktan sakın. **"Dine sonradan sokulmuş şeylerden sakının, zira dine sonradan sokulmuş herşey bidattır ve her bidat dalalettir."** Dalaletin götürdüğü yer neresidir? **"Ve her dalalet ateştedir"** Allah'tan selamet ve afiyet isteriz. Bu yöntem takip edilirse insanların durumu istikamet bulur. Fitnelere kurtulmanın yolu ancak pak Şeriat'ı uygulamakla gerçekleşir. Başka bir yol aramak anlamsızdır.

Diyelim ki; alimlerin yolunu izleyerek ilim okudun, adaletle ve ilimle insanları davet ettin. Bunun meyvelerini görmek istiyorsun. Davetinin meyvelerini ve fidanlarını şimdi görmeyen zaruri değildir. Belki suladığın fidanların neticesini görmeden dünyayı terk edersen, ölürsün veya seninle insanların arası ayrılır. Bundan sonra bu mübarek davetin sonuçlarını görürsün.

Örneğin; İbni Teymiyye Rahimehullah hapiste vefat etti. İbni Teymiyye, beyan ve davet ederdi, reddiyeler yapardı, usul ve esasları oluştururdu. Heva ehliyle münazaraya girerdi. Bütün bunlar İbni Teymiyye'ye zarar vermedi. Hatta İbni Teymiyye hakkında, onun kafir olduğuna dair ferman çıkartılmıştı, bu ferman Cuma'da minberlerde (halka)

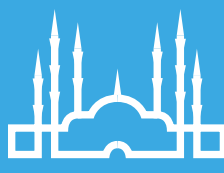
okutulurdu. Ferman; 'Ahmed b. AbdülHalim b. Teymiyye el-Harrani kafirdir, çünkü o Allah'ın Sema'da olduğunu söylüyor' vs. İbni Teymiyye'nin sözleri Ehl-i Sünnet akidesini temsil eder. İbni Teymiyye'nin tekfirini içeren fermanlar devlet emriyle Cumaları minberlerden halka okutuluyordu. Ve İbni Teymiyye gibi itikad edenin kafir olduğu, onu söylediğini söyleyenin ona ilhak edileceği, devlet yetkilisi ise görevinden azledileceği, başka durumda hapisle cezalandırılacağı (şeklinde, fermanın içerikliği vardı). İnsanlara böyle Cuma minberlerinden terör yağıdırıyorlardı. Terör; devlet reisi, o zamanın tabirine göre halifeler ve emirler tarafından, kötü imamlar, hatipler ve alimler tarafından düzenleniyordu. İbni Teymiyye hapse sık sık girip çıkmadan önce, etrafında ancak üç veya dört kişi olurdu. Bu olaya istinaden Tacettin Es-Subki "İbni Teymiyye dört kişiyi ifsad etmiştir" demiştir. Bu dört kişi; İbnü'l Kayyim, Berzali ve Mizzî ve dördüncü kişiyi unuttum. Zehebî veya İbni Kesir olabilir.

Tacettin Subki; İbni Teymiyye'nin dört kişiyi ifsad ettiğini söylüyor. Çünkü bu dört kişi İbni Teymiyye'nin itikad ettiği gibi itikad ediyorlardı. Bu dört kişiyle kimse konuşmazdı. O oralarda İbni Teymiyye hapisteyken İbnü'l Kayyim bu olaya istinaden "Vabilu's-Sayyib" kitabında şöyle der: "Yeryüzü genişliğine rağmen bize dar gelmişti, sıkılınca da Şeyhü'l İslamı hapiste ziyaret ederdik. Şeyhü'l İslamı görür görmez rahatlıyorduk." İbnü'l Kayyim, Vabilu's-Sayyib kitabında Şeyhü'l İslam İbni Teymiyye ile buluşmalarını güzel sözlerle anlatıyordu. Şeyhü'l İslam vefat etti, arkasında Ehl-i Sünnet ve'l Cemaat Akidesini destekleyen muazzam bir miras bıraktı, öyle değil mi? Artık günümüzde Ehl-i Sünnet; Sibiryaya, Nijerya, Yemen, Amerika, Suudi Arabistan, her yerde, Vasitiyye, Hamaviyye, Tedmuriyye, Safadiyye gibi İbni Teymiyye'nin kitapları okunuyor. Bu sonuca ve semerelere İbni Teymiyye şahit olamadı, rahimehullah kabrinde olduğu halde geride bıraktığı mirasın hayırları ve sevabı kendisine aktarılıyor.

İbni Teymiyye kitaplarının şerhleriyle insanların akidesi düzeltilmektedir. Bakın, vefatı üzerinden yedi yüzyıldan biraz fazla geçmiştir, o günden bugüne kadar hayırlar kendisine aktarılıyor. Peki kendisi hayatında bu hayırları gördü mü? Hayır görmedi. Ama yaptığı herşeyi Allah için, Allah'ın dinine destek olmak için ve itikad ettiği hak yolu beyan etmek için yapmıştır. Bunun hepsini ilim ve adaletle yaptı. Zulmetmedi. Şeyhü'l İslam'ın zamanında yaşayanlar olsun, vefatından sonra gelenler olsun, hiç kimse onu düşmanlarına küfretmekle ayıplayamadı, onun düşmanlarına iftira atmakla hiç kimse suçlayamadı. Çünkü Şeyhü'l İslam konuştuğunda ilim terazisiyle konuşurdu, Sünnet kılıcıyla reddiye düzenlerdi. Bu şekilde heva ehlini, ehl-i bidatı gemler, onlara engel olurdu.

Şeyh Muhammed Halil Harrâs, şeyhlerimizin şeyhiydi. Şeyh Muhammed Emân el Cami Akidetü'l-Vasitiyye'nin şerhinde iken, Muhammed Halil Harrâs'ın şerhine gelince dedi ki: "Şeyh Muhammed Halil Ezher'de okuyordu ve Akaid alanında; kelam bölümünde zannediyorum bir doktora tezi yazmak istedi. Hocaları ona şöyle demişlerdi: "Sen artık zihin açıklığı ve kuvvetiyle yüksek bir seviyeye ulaştın, reddiyeler yazman için sana İbni Teymiyye'nin kitaplarını vereceğiz.""

Şeyh Muhammed Halil Harrâs'ta, İbni Teymiyye'ye reddiyeler yazabilecek kadar dehâ, zeka ve kelam ilmi aletlerini toplamış olarak görüyorlardı. Muhammed Halil Harrâs'a: "Artık İbni Teymiyye'ye reddiye yazabilecek mertebeye ulaştın, biz İbni Teymiyye'nin kitaplarını toplayıp sana vereceğiz, sen de kitaplara reddiyeler yazacaksın, tezin budur" dediler.

Şeyhü'l İslam'ın kitaplarını toplayıp Muhammed Halil Harrâs'a teslim ettiler. O da okudu. Muhammed Halil Harrâs'ın alet ilimlerine hakim olduğu söyleniyordu. Allah şeyhe hayrı takdir etmişti. Şeyh Muhammed Halil Harrâs, Şeyhü'l İslam'ın kitaplarını okuyunca gerçekleri görüp hakkı desteklemeye başladı. Böylece Muhammed Halil Harrâs; İbni Teymiyye'ye reddiye yazma yerine, Şeyhü'l İslam'ın akidesine destek çıkan kitap yazmıştır. O kitabın adı "İbni Teymiyye es-Selefi"dir. (Şeyh Abdullah, elinde o kitabın baskısının olduğunu söylemiştir.)

Şeyh Muhammed Halil Harrâs; "Şeyhü'l İslam'ın İslam Akidesini müdâfaası" adlı kitabını hazırlayınca, hocaları onu reddedip Ezher'den attılar. Sanki; *"Defol, senin reddiye yazmanı isterken, tam zıddını yaptın. Sen işe yaramazsın"* demek istiyorlardı. Allah bu adam için hayrı ve hidayeti istemiştir. O mutaassıp birisi değildi, hakkı aramaktaydı ve Allah onu hidayete erdirdi. Allah bir şeyin olmasını isterse o şeye sebepleri hazırlar. Sonra Muhammed Halil Harrâs Suudi Arabistan'a gelmiştir ve Riyad'da *"Mahadu'l İlmi"* 12de ilim okutmuştur. O mahad'da okuyanlardan biri şeyhimiz Muhammed Emân el-Cami idi. Muhammed Emân el-Cami talebelerine bu olayı anlatırdı. Şeyhü'l İslam geride bıraktığı kendi ilmi mirasına şahit olmamıştır. Geride bıraktığı miraslardan birisi Şeyh Muhammed Halil Harrâs idi.

Mevzu; kararlılığın yükseltilmesini ve vaktin faydalı ve faydalı işlerle değerlendirilmesini gerektiriyor. Yine mevzu; kendimiz, evlatlarımız, kardeşlerimiz, üzerimizde hak sahibi olanlar ve komşuları hakka çağırarak meşgul olmamızı gerektiriyor. İnsanların kendilerini eğitecek, onlara basiret verenlere ihtiyaçları var. Bunların hepsi, daha önce söylediğimiz gibi, ancak tam gayret harcadıktan sonra gerçekleşebilir. Çünkü elinde bulunmayan şeyle başkasını faydalandıramazsın. Allah'tan herkes için tevfik ve sedad dileriz, hidayet ve reşad isteriz. Şüphesiz ki O dualara icabet edendir.

Allah, Rasulüne, onun ailesine ve ashabına Salat ve Selam eylesin.